

טוֹטְנִים לְטְבוּעוֹת

קמתי מוקדם, ציוץ של ציפור העירני. בחלון שלי, ברווח שנוצר בין האדנית הפורחת למשקוף, הניחה ציפור קטנה אוסף זרדים ועלים מיובשים. ידעתי, היא בונה קן. ניסיתי לחזור ולהרדם. גם ציפורים וגם רעיונות מפריעים לי לישון, ובכל זאת אני אוהב להתבונן בהם מקרוב.

השכונה שלנו גדלה מאוד ויש בה הרבה בתי כנסת. חלקם בתוך מבנים מסודרים, ואחרים - כמו שלנו - בתוך מקלטים, צריפים, או דירות. צריך לקשט את בית הכנסת, אמרתי לעצמי. הציפור הביאה עוד משהו: חוט, קצת נוצות ואבק... צריך לקשט את בית הכנסת, ולדאוג שבית הכנסת שלנו יהיה היפה ביותר בשכונה. לקשט אני יודע, בשנה שעברה קישטתי את חדר המדרגות שלנו. לקשט יפה, הכי יפה שאפשר, זו כבר בעיה. צריך פרחים זרים.

"בוקר טוב, נפתלי, יופי שקמת מוקדם" - אמרה לי אמא. "הזמנתי אצל שאול גבינה באריזת נייר, וגם שמנת מתוקה. אתה תספיק להביא לי אותם עוד לפני הלימודים?"

גבינה באריזת נייר ושמנת מתוקה, וכיבוד הורים זו מצוה מעשרת הדיברות... התלבשתי בזריזות, בדרך למכולת של שאול בחנתי ובדקתי את כל הגינות והשיחים, רציתי לדעת היכן בדיוק צומחים שיחי הפרחים, מאיזה עץ כדאי להוריד ענפים. חיפשתי צמח שיש לו גבעולים ארוכים וגמישים, משהו שיתאים לי לזר.

"גבינה באריזת נייר" אמרתי לשאול, "גבינה על משקל, כן, כן, אמא שלך הזמינה".
"וגם שמנת מתוקה" - הוספתי - "הנה לך, זאטוט". רציתי להגיד שאינני זאטוט, ואני מתכנן כרגע איך לקשט את בית הכנסת, אך שאול הקדים אותי ואמר שאני יכול ללכת...

בחזור מן המכולת בחרתי בדרך אחרת. כך ביקשתי לסקור את כל השכונה כולה, וכך בעצם נפל מבטי על הבית היפה שמעבר לכביש. לא הכרתי את האנשים שגרו בו, אלא שלא האנשים עניינו אותי באותו רגע. בכניסה לבית עמד שיח, ושושנים אדומות ענקיות, יפהפיות. בדיוק כאלה אני רוצה להכניס לזר - חשבתי, והמשכתי לצעוד לכיוון הבית שלנו.

הציפור בחלון שלי המשיכה לעבוד במרץ. כשאחזור מן הלימודים, יהיה לה כנראה קן מושלם. אחרי תפילת מנחה ישבתי עם דוד וחיימק'ה על המדרגות. ביקשתי את עזרתם בהשלמת המבצע. מהמטפס שבבנין שבע ניקח ענפים, מהבית היפה הזה - הקטן - ניקח את השושנים. בחצר שלנו יש פרחים לבנים מאוד יפים, וזהו. חיימק'ה חשב שזה רעיון טוב. דוד אמר שהוא מוכן לעזור בתנאי שנבקש רשות.

"למה צריך לשאול רשות? זו מצוה לקשט". כך שאל חיימק'ה ואני הנהנתי בראשי.
ידעתי שדוד צודק, אבל רציתי שחיימק'ה יהיה צודק - "זו לא מצוה כל כך גדולה, ולגזול פרחים זו עבירה" המשיך דוד "אז נבקש רשות וכנראה שהם יסכימו", אמרתי אני. דוד, שהוא קצת יותר גדול מחיימק'ה וממני קם ואמר: "האנשים שגרים בבית הקטן הם זקנים, והם בכלל לא יודעים שום דבר מתורה, והם בטח לא יסכימו".

אחר כך הכניס יד ועוד יד לכיסי המכנסיים הכחולים שלו - והלך. "נחכה שהם יצאו מן הבית ואז נטפס על הגדר ונקטוף" אמר חיימק'ה.

"אבל זו עבירה לגזול" חזרתי אני על דבריו של דוד. "נפתלי, תראה, גם לסבתא שלי בגינה שושנים. היא קוטפת מהם כל הזמן וכל פעם גדלים חדשים. יש להם המון פרחים והם בכלל לא ירגישו אם נקטוף כמה אחדים". כך אמר חיימק'ה. ואני כמעט השתכנעתי. קמנו מן המדרגות והתקרבו לכיוון הבית היפה. צעד ועוד אחד. הציפור שלי כבר בוודאי דוגרת, חשבתי כשראיתי שהשמש עומדת לשקוע. "אבל כתוב בתורה, שלכבודה אנחנו מקשטים, שאסור לגנוב" אמרתי לחיימק'ה. וכך מבלי להתווכח, מצאנו את עצמינו דופקים על שער הכניסה של משפחת פרי. אשה מבוגרת יצאה מן הבית. "אתם מחפשים אותי?" - שאלה, "אנחנו רוצים קצת שושנים כדי לקשט את בית הכנסת לקראת חג השבועות" אמרתי. האשה הזאת שהיא אולי גברת פרי התרגשה, ואני יודע בדיוק מה זה להתרגש מפני שזה קורה לי המון פעמים, אפשר לראות על העיניים, על הידיים, אפילו לפי הצורה שבה יוצאות המילים מן הפה "בואו, ילדים נחמדים" אמרה גברת פרי. היא פתחה לנו להתפעל, נטלה זוג מספריים שהיו תלויים על אחד הווים וגזמה ענפים ופרחים שושנים בכל הצבעים, ציפורנים ועוד כל מיני פרחים שאינני יודע את שמם, עטפה את הפרחים בעיתון והגישה לנו. "קחו, חמודים, שיהיה לבית הכנסת הקדוש" הקול שלה רעד, וראיתי אפילו דמעה קטנה. השער נסגר מאחורינו. "אני בטוח שאם היינו קוטפים בלי רשות היא לא הייתה כל כך מתרגשת" אמרתי לחיימק'ה. "נפתלי, בוא מהר, בית הכנסת שלנו יהיה הכי הכי יפה, אתה תראה!" אני חושב שחיימק'ה לא ראה את הזקנה. הוא הסתכל אך ורק על הפרחים. חבל, מפני שיש רגעים שהם יפים יותר משושנים.